

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7Csp/64/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318202915
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Žideková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5318202915.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: C. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L., o zaplatenie 316,47 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 209,40 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobu vo zvyšku zamietla.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 32,34 %, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 22.10.2018 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 316,47 € spolu s úrokom vo výške 28 % p. a. zo sumy 316,47 € od 3.8.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že dňa 4.5.2018 v súlade s § 269 ods. 2, § 708 a nasl., § 716 a nasl. Obchodného zákonníka, uzatvorili žalobca a žalovaný Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet žalovaného č. L. tak, ako preukazujú priložené výpisy z účtov. V zmysle ods. 3.8 VOP: „klient musí mať na účte dostatok finančných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru, poplatkov v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek finančných záväzkov voči banke“. Vzhľadom na porušenie uvedenej zmluvnej povinnosti žalovaným tým, že sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnal, žalobca zatvoril účet žalovaného, o čom žalovaného informoval posledným výpisom z účtu. Účet je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, preto žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 2.8.2018 internú účtovnú transakciu (prevod), kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet č. L. - táto transakcia má spravidla popis „bezhotovostný prevod Vyrovnanie zostatku zatv. účtu“ alebo „Prevedenie dlhu klienta“, pričom ide o internú transakciu banky, nie o úhradu zo strany žalovaného. V súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami bod 3.12 v spojení s výveskou úrokových sadzieb je istina pohľadávky 316,47 € (nepovolené prečerpanie účtu) úročená úrokom vo výške 28 % p. a. (úroková sadzba platná od 1.7.2012) a to až do vyplatenia celej pohľadávky.

2. Žalovanému bola žaloba doručená do vlastných rúk dňa 20.4.2019. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril a neuviedol žiadne skutočnosti na svoju obranu.

3. Podľa § 177 ods. 2 v spojení s § 219 ods. 3 CSP rozhodol súd vo veci bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu dňa 21.5.2019 a zvesené dňa 30.5.2019, pričom bolo zverejnené i na webovej stránke súdu.

4. Z listinných dôkazov predložených žalobcom zistil súd nasledovný skutkový stav:

5. Zo zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb (č. I. 3) súd zistil, že žalobca ako banka a žalovaný ako majiteľ účtu uzavreli dňa 5.4.2018 zmluvu na základe ktorej žalobca zriadil a viedol žalovanému bežný účet č. L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, typ účtu: osobný účet, v mene: EUR, s vydanou platobnou kartou Maestro. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú (časť II. bod 1 zmluvy). Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky (časť VI. bod 5 zmluvy). Z výpisu z účtu žalovaného (č. I. 4) vyplýva, že ku dňu 2.8.2018, kedy bol účet zrušený, evidoval žalobca debetný zostatok na účte žalovaného - 316,47 €. Z výpisov z účtu za obdobie od 5.4.2018 do 31.7.2018 (č. I. 5-10) súd zistil, že žalovaný výberom z bankomatov, resp. platbou kartou za dané obdobie čerpal celkovo sumu 1.149,86 € a zároveň v uvedenom období vykonal kreditné operácie v celkovej výške 940,46 €. Z uvedených výpisov z účtu zároveň vyplýva, že žalovanému boli účtované rôzne poplatky a úroky. Podľa zverejnených úrokových sadzieb žalobcu účinných od 1.4.2018 bolo nepovolené prečerpanie úročené sadzbou 28 % ročne (č. I. 23).

6. Podľa bodu 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu (č. I. 11-22) pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení záložkového dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prekročenia musí majiteľ účtu platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Výšku sadzby „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ môže banka znížiť alebo zvýšiť. Nepovolené prečerpanie sa považuje za porušenie zmluvných povinností klienta s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle sadzobníka. Banka zároveň môže z dôvodu nepovoleného prečerpania účtu zablokovať klientovi služby elektronického bankovníctva.

7. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka,

(1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

(2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti

Podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka,

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

(4) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 451 ods. 1 zákona č. 40/1064 Zb. Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 zákona č. 40/1064 Zb. Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 454 zákona č. 40/1064 Zb. Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

8. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobe je možné vyhovieť len z časti. Žalobca uplatňuje v konaní nárok na zaplatenie pohľadávky z nepovoleného prečerpania bežného účtu, ktorý viedol žalobca pre žalovaného. Medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená dňa 5.4.2018 zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorej súčasťou je aj dojednanie zmluvy o bežnom účte podľa § 708 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej sa žalobca zaviazal viesť pre žalovaného osobný účet č. L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v mene EUR. I keď zmluva o bežnom účte je upravená citovanými ustanoveniami Obchodného zákonníka, z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný ju uzatvoril ako fyzická osoba, pričom išlo o žalobcom ponúkaný produkt osobného účtu, nie účtu podnikateľského. Súd posúdil predmetný právny vzťah žalobcu a žalovaného ako spotrebiteľský a žalovanému priznal postavenie spotrebiteľa.

9. V konaní nebola sporná skutočnosť uzatvorenia zmluvy medzi účastníkmi, na základe ktorej viedol žalobca pre žalovaného bežný účet. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, zmluvné strany neuzatvorili zmluvu o povolenom prečerpaní na bežnom účte. K prečerpaniu teda došlo bez súhlasu a vôle žalovaného, pričom žalobca svoj nárok kvalifikoval ako pohľadávku zo zmluvného vzťahu, tzv. nepovolené prečerpanie, pričom vychádzal z bodu 3.12 všeobecných obchodných podmienok. Je nesporné, že ustanovenia všeobecných obchodných podmienok sú jednostranným právnym úkonom žalobcu s nemožnosťou zmeny obsahu žalovaným ako spotrebiteľom.

10. Žalobca z dôvodu porušenia zmluvných povinností žalovaného účet žalovaného zrušil, pohľadávku z titulu debetného zostatku previedol účtovne na vnútorný pohľadávkový účet žalobcu, pričom ako vyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nezpороval, uzatvorenie účtu žalovaného informoval posledným výpisom z účtu (o čom svedčí poznámka „dlh ku dňu zrušenia účtu“). Podľa obsahu je nutné potom takýto úkon žalobcu považovať fakticky za ukončenie zmluvy o bežnom účte, keď tento ku dňu 2.8.2018 zrušil a oznámil túto skutočnosť žalovanému, pričom si uplatnil pohľadávku z prečerpania zrušeného účtu vo výške žalovanej istiny.

11. Zmluva samotná neupravuje situáciu, keď rôzne poplatky účtované bankou budú vykazované na tomto účte tak, že na účte nebude dostatok finančných prostriedkov a vznikne nepovolené prečerpanie. Zo zmluvy nevyplýva, že by sa zmluvné strany na možnosti prečerpania účtu dohodli. Podľa bodu 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu však môže vzniknúť prečerpanie na účte žalovaného, a to automaticky, pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane a sumu, ktorá vznikla takýmto prečerpaním úročí ako úver, hoci § 710 Obchodného zákonníka upravuje analogické použitie ustanovení § 497 a nasl. len pokiaľ je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné finančný prostriedky na účte, čo sa však netýka predmetnej veci.

12. Ustanovenie uvedené v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné, nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobcom požadovaný úrok zo sumy nepovoleného prečerpania vo výške 28 % ročne má povahu sankčného úroku, predstavuje neprípustné obchádzanie kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje právo veriteľa požadovať pri omeškaní s plnením peňažného dlhu popri plnení i úroky z omeškania. Výška úrokov je pritom limitovaná § 3 Nariadenia vlády SR č. 83/1995 Z. z. a je vzhľadom na jej nadväzanie na základnú úrokovú sadzbu ECB variabilná v každom období je však rádovo nižšia ako žalobcom požadovaný sankčný úrok vo výške 28 % ročne. Sankčný úrok za nepovolené prečerpanie bol žalobcom stanovený v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko jeho výška podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednania. Zároveň súd zdôrazňuje, že zo žalobcom predložených listinných dôkazov nevyplýva, že by bol medzi stranami dojednaný úrok vo výške

28 % ročne v prípade nepovoleného prečerpania. Žalobca nepredložil súdu žiadny dôkaz, ktorým by preukázal, že žalobca by mal mať v prípade nepovoleného prečerpania nárok na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne. Žalobca nemôže voči žalovanému uplatňovať nárok na zaplatenie úroku, ktorého výška dohodnutá nebola. Stanovenie výšky úroku v prípade nepovoleného prečerpania v listine „úrokové sadzby produktov“, ktoré nie sú žalovaným ani podpísané, nemožno považovať za dojednanie úroku vo výške 28 % ročne medzi stranami zmluvy.

13. Nie je preto možné sa stotožniť s postupom žalobcu, že jednostranným právnym úkonom, a to všeobecnými obchodnými podmienkami a najmä sadzobníkom, ktoré môže jednostranne kedykoľvek meniť, vytvára žalobca nepovolený debetný zostatok na bežnom účte v rozpore s prejavenu vôľou žalovaného v zmluve, ktorý úrokuje úrokom značne presahujúcim úrokové sadzby bánk pri spotrebiteľských úveroch, napriek tomu, že spotrebiteľovi žiadne peňažné plnenie vo forme, napr. úveru, neposkytuje. Súd takúto zmluvnú podmienku vyhodnotil s poukazom na § 53 Občianskeho zákonníka ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

14. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 9C/90/2015-51 zo dňa 14.9.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.11.2016 č. k. 21Co/10/2016-72 súd určil, že zmluvná podmienka rovnakého znenia uvedená v 3.12 všeobecných obchodných podmienok Prima banka Slovensko, a. s. účinných od 20.1.2015 v znení: „Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“ je pre svoju neprijateľnosť neplatná. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú, z dôvodu jej neprijateľnosti alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ bol povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Tento rozsudok bol pre žalobcu záväzný, a preto bolo jeho povinnosťou jednak zdržať sa ďalšieho uplatňovania tejto neprimeranej zmluvnej podmienky, ako aj nárokov z nej vychádzajúcich. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudky odvolacích súdov, a to Krajského súdu v Žiline sp. zn. Co/181/2017 zo dňa 25.7.2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/83/2017 zo dňa 7.11.2017.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti priznal súd žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 209,40 €, ktorá predstavuje pohľadávku žalobcu z prečerpania prostriedkov na zrušenom bežnom účte žalovaného ako bezdôvodné obohatenie žalovaného (čerpanie finančných prostriedkov žalovaným vo výške 209,40 € vyplýva z výpisu z účtu), keď žalovanému vznikol majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu (t. j. prečerpal prostriedky na účte bez právneho dôvodu, keď toto prečerpanie nebolo zmluvnými stranami dojednané) a vo zvyšku súd žalobu zamietol.

16. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP, nakoľko každá zo strán mala v spore čiastočný úspech. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 66,17 % a žalovaný v rozsahu 33,83 %. Žalobcov čistý úspech v konaní tak predstavuje 32,34 %, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v uvedenom rozsahu. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Čadci.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Podľa § 125 ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.